Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Географічний факультет
Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
_____Мирослав ЗАЯЧУК
“31” серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

обов’язкова

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»
Галузі знань А Освіта
За спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою: географічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), галузі знань А «Освіта» затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 13 від 28 серпня 2026 року).

Розробник: доктор педагогічних наук, професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чубрей Олександра Степанівна
Викладач, який забезпечує викладання освітнього компонента: доктор педагогічних наук, професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чубрей Олександра Степанівна

Погоджено з гарантом ОП _____ Галина КОВБІНЬКА

Затверджено на засіданні кафедри економічної географії та екологічного менеджменту

Протокол № 1 від "28" серпня 2026 року

Завідувач кафедри економічної географії
та екологічного менеджменту _____ Валерій РУДЕНКО
(підпис)

Схвалено методичною радою географічного факультету

Протокол № 1 від "31" серпня 2026 року

Голова методичної ради
географічного факультету _____ Наталя АНДРУСЯК
(підпис)

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів освіти цілісне уявлення про професію вчителя географії як сучасну педагогічну спеціальність, вивчити історію шкільної географічної освіти, ознайомити з особливостями змісту, структурою та перспективами розвитку географічної освіти в закладах середньої освіти України, розкрити суспільну значущість та місію вчителя географії в умовах Нової української школи; забезпечити усвідомлення студентами специфіки майбутньої професійної діяльності, її ролі у вихованні, розвитку та соціалізації особистості; сприяти формуванню мотивації до педагогічної праці, професійної ідентичності, академічної культури та готовності до оволодіння фаховими дисциплінами.

Пререквізити

Для успішного засвоєння дисципліни здобувач повинен мати знання та компетентності, сформовані під час вивчення:

-шкільного курсу географії (природнича та соціально-економічна складові) – базові уявлення про природні та суспільні процеси, географічні карти та просторові уявлення;

- шкільного курсу історії та громадянської освіти – розуміння соціально-економічних і культурних процесів, що визначають розвиток суспільства та освітніх інституцій;

- шкільного курсу математики (базовий рівень) – уміння працювати з кількісними показниками, картографічними даними, статистикою;

- шкільного курсу української мови та літератури – сформовані навички академічного письма, грамотного усного й письмового мовлення.

Таким чином, перереквізити для 1 курсу є загальноосвітніми та пропедевтичними, без вузької спеціалізації, щоб студенти одразу могли зануритись у розуміння своєї майбутньої професії.

Результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; усвідомлювати та утверджувати національну ідентичність, готовність до захисту незалежності та територіальної цілісності України.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою усно і письмово у професійному контексті.

ЗК5. Здатність до безперервного професійного розвитку та самоосвіти.

ЗК7. Здатність застосовувати критичне мислення, аналіз та синтез у вирішенні професійних завдань.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність демонструвати фундаментальні знання з фізичної, суспільної та регіональної географії, картографії, геоінформатики та суміжних наук.

ФК2. Здатність проєктувати зміст навчання географії відповідно до державних стандартів освіти та модельних навчальних програм.

ФК10. Здатність планувати, організовувати й реалізовувати освітній процес з географії на засадах компетентнісного та діяльнісного підходів.

ФК13. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.

ФК14. Здатність планувати й організовувати освітній процес з географії з використанням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу відповідно до освітньої програми закладу.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Демонструвати системні знання з фізичної, суспільної та регіональної географії, картографії, геоінформатики та суміжних наук, пояснювати закономірності розвитку природних і соціально-економічних геосистем.
ПРН4. Планувати та організовувати освітній процес з географії відповідно до державних стандартів освіти, модельних навчальних програм та принципів компетентнісного навчання.
ПРН12. Аналізувати власну педагогічну діяльність, здійснювати професійну рефлексію та планувати подальший професійний розвиток.
ПРН18. Формувати в учнів ціннісні ставлення засобами географії: любов до рідного краю та природи, відповідальне ставлення до довкілля, розуміння глобальних проблем людства, цілей сталого розвитку, патріотизм і готовність до захисту України.
ПРН23. Визначати власні освітні потреби та планувати власний професійний розвиток; здійснювати рефлексію педагогічної діяльності; брати участь у діяльності фахових спільнот, надавати підтримку колегам у їхньому професійному зростанні.
ПРН24. Застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі та добирати інноваційні форми, методи і засоби навчання географії; аналізувати освітні інновації та інтегрувати їх у власну педагогічну практику з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»												
Форма навчання	**Рік підготовки**	**Семестр**	**Кількість годин**			**Кількість годин**						**Вид підсумкового контролю**
			кредитів	**годин**	**змістових модулів**	**лекції**	**практичні**	**семінарські**	**лабораторні**	**самостійна робота**	**індивідуальні завдання**	
Денна	1	1	6,5	195	2	30	60	--	--	105	-	іспит
Заочна	1	1	6,5	195	2	8	16	--	--	171		іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. «Професія і нормативні засади. Проєктування та технології навчання»												
Тема 1. Професія вчителя географії: місія, професійна ідентичність та історико-освітній контекст	13	2	4			7						

Тема 2. Географія як наука і шкільний предмет: наукове пізнання та географічне мислення	13	2	4			7						
Тема 3. Освітня програма, стандарти та модельні навчальні програми з географії	13	2	4			7		2	2			
Тема 4. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: трудові функції та компетентності	13	2	4			7		2	2			
Тема 5. Нормативно-правові та етичні засади професійної діяльності вчителя географії	13	2	4			7						
Тема 6. Нова українська школа та компетентнісно-діяльнісний підхід у навчанні географії	13	2	4			7		2	2			
Тема 7. Проєктування освітнього процесу з географії: від стандарту до уроку	13	2	4			7			2			
Тема 8. Ознайомлення із сучасними формами і методами навчання географії.	13	2	4			7			2			
Тема 9. Цифрове освітнє	13	2	4			7						

середовище та геоінформаційні технології у навчанні географії												
Тема 10. Оцінювання навчальних результатів з географії та педагогічний зворотний зв'язок	13	2	4			7			2			
Змістовий модуль 2. «Партнерство, безпека, інновації та розвиток»												
Тема 11. Інклюзивне, безпечне та здоров'язбережувальне освітнє середовище	13	2	4			7			2			
Тема 12. Педагогічна комунікація, етика та партнерська взаємодія	13	2	4			7						
Тема 13 Академічна доброчесність, інформаційна грамотність та основи педагогічного дослідження	13	2	4			7		2	2			
Тема 14. Освітні інновації у навчанні географії: аналіз, оцінювання та інтеграція у практику	13	2	4			7						
Тема 15. Безперервний професійний розвиток учителя географії: рефлексія, портфоліо та професійна спільнота	13	2	4			7						
Модуль 1-2												

ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	195	30	60	-		105	195	8	16	-	-	171

Тематика лекційних занять із переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
	Змістовий модуль 1. **«Професія і нормативні засади. Проєктування та технології навчання»»**
1.	**Тема 1. Професія вчителя географії: місія, професійна ідентичність та історико-освітній контекст.** Місія і суспільна роль учителя географії. Географічна освіта як складова громадянської, природничої та екологічної освіти. Історія розвитку географічної освіти в Україні та ЧНУ. Професійна ідентичність і професійна спільнота.
2.	**Тема 2. Географія як наука і шкільний предмет: наукове пізнання та географічне мислення.** Наука, наукове пізнання і доказовість. Методи географічних досліджень: спостереження, опис, порівняння, вимірювання, моделювання, картографічний і статистичний. Географічне та просторове мислення.
3.	**Тема 3. Освітня програма, стандарти та модельні навчальні програми з географії** Структура ОП та її результати. Державний стандарт базової середньої освіти. Державний стандарт профільної середньої освіти. Модельні навчальні програми, навчальні програми закладів. Компетентнісний результат і індивідуальна освітня траєкторія.
4.	**Тема 4. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»** Трудові функції А–Д: навчання; партнерська взаємодія; безпечне і здорове освітнє середовище; провадження освітнього процесу; безперервний професійний розвиток. Професійні компетентності та їх прояви у діяльності вчителя географії.
5.	**Тема 5. Нормативно-правові та етичні засади професійної діяльності.** Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про вищу освіту». Права й обов'язки вчителя та учня. Професійна етика, академічна доброчесність, відповідальність, захист прав людини.
6.	**Тема 6. Нова українська школа та компетентнісно-діяльнісний підхід.** Цінності НУШ. Компетентнісний, діяльнісний, особистісно зорієнтований та інтегрований підходи. Ключові компетентності й наскрізні вміння. Як змінюється роль учителя географії та учня.
7.	**Тема 7. Проєктування освітнього процесу з географії: від стандарту до уроку.** Очікувані результати навчання, цілі й критерії успіху. Добір змісту, методів і ресурсів. Планування уроку/заняття. Диференціація та адаптація. Прогнозування результатів.
8.	**Тема 8. Сучасні форми і методи навчання географії.** Moodle та інші LMS. Онлайн-карти, ГІС-платформи, цифрова картографія, візуалізація просторових даних. Цифрова гігієна, безпека, авторське право. Відповідальне використання ШІ. Сучасні аспекти викладання географії (на прикладі науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»).
9.	**Тема 9. Цифрове освітнє середовище та ГІС у навчанні географії.** Moodle та інші LMS. Онлайн-карти, ГІС-платформи, цифрова картографія, візуалізація просторових даних. Цифрова гігієна, безпека, авторське право. Відповідальне використання ШІ. Використання інноваційних інструментів на основі штучного інтелекту як одного з елементів інтерактивних технологій на уроках географії**.**
10.	**Тема 10. Оцінювання навчальних результатів з географії.** Формувальне і підсумкове оцінювання. Критерії, індикатори, рубрики. Самооцінювання та взаємооцінювання.

	Зворотний зв’язок. Аналіз результатів і коригування освітнього процесу. Діагностика здатності майбутніх вчителів географії до професійного самовдосконалення.
	Змістовий модуль 2. **«Партнерство, безпека, інновації та розвиток»**
11.	**Тема 11. Інклюзивне, безпечне та здоров’язбережувальне освітнє середовище.** Інклюзивність, безбар’єрність, рівність і недискримінація. Універсальний дизайн навчання. Адаптації та модифікації. Психологічний комфорт, протидія булінгу. Безпека під час польових робіт, екскурсій і в умовах війни. Інклюзивна інтеграція здобувачів освіти в умовах соціальних викликів та трансформації освітнього простору.
12.	**Тема 12. Педагогічна комунікація, етика та партнерська взаємодія.** Суб’єкт-суб’єктна взаємодія. Педагогічний такт та емоційно-етична компетентність. Партнерство з учнями, батьками, колегами й фахівцями. Конфлікти та конструктивна комунікація. Професійне мовлення. Комунікативні компетентності як основа трансформаційних моделей освітнього лідерства в ЗВО
13.	**Тема 13. Академічна доброчесність, інформаційна грамотність та педагогічне дослідження.** Пошук і критична оцінка джерел. Надійність інформації. Цитування, посилання, плагіат. Академічне письмо. Етапи педагогічного дослідження. Етичне використання даних і ШІ.
14.	**Тема 14. Освітні інновації у навчанні географії.** Поняття освітньої інновації. Інноваційні технології та методики. Критерії доказовості, ефективності та доцільності. Аналіз практик. Пілотування, адаптація та рефлексія інновації. Особливості впровадження медіаосвіти як важливої складової модернізації освітньої галузі в Україні.
15.	**Тема 15. Безперервний професійний розвиток учителя географії.** Професійна рефлексія, самооцінювання компетентностей, індивідуальна траєкторія професійного розвитку, портфоліо, підвищення кваліфікації, професійні спільноти. Персональний план розвитку студента. Педагогчні умови розвитку софт скілів і креативного мислення здобувачів закладів вищої освіти.

Тематика практичних занять із переліком питань

№	Тема практичної роботи	Зміст / завдання	Години
1	Професійна карта спеціальності та професійна ідентичність	Проаналізувати ОП «Середня освіта (Географія)»; побудувати «карту професії» (функції, компетентності, можливі траєкторії); визначити власні очікування від професії.	4
2	Міні-дослідження: як географія пізнає світ	На прикладі локального географічного об’єкта виконати спостереження/опис/порівняння; визначити дослідницьке питання, джерела даних і спосіб представлення результату; обґрунтувати науковий метод.	4
3	Аналіз державних стандартів і модельної навчальної програми	Зіставити вимоги Державного стандарту базової середньої освіти та модельної програми з географії; виділити очікувані результати, компетентності, діяльнісний компонент; сформулювати висновки для вчителя.	4
4	Професійний стандарт учителя: аналіз трудових функцій	Опрацювати Професійний стандарт 2024 року; скласти таблицю відповідності трудових функцій А–Д конкретним діям учителя географії; визначити компетентності, які потрібно розвивати студенту.	4

№	Тема практичної роботи	Зміст / завдання	Години
5	Нормативно-правовий кейс учителя географії	У групах опрацювати закони та локальні документи закладу освіти; розв’язати 3–4 кейси щодо прав, обов’язків, академічної доброчесності, професійної відповідальності та захисту прав учасників освітнього процесу.	4
6	Конструктор компетентнісного уроку географії	Проаналізувати приклад традиційного уроку й перетворити його на компетентнісно-діяльнісний: визначити результат, діяльність учнів, міжпредметні зв’язки, методи, ресурси та критерії успіху.	4
7	Від результату навчання до плану заняття	Розробити фрагмент уроку географії за алгоритмом: результат → навчальна задача → діяльність → ресурс → оцінювання. Передбачити диференціацію та адаптацію для різних освітніх потреб.	4
8	Лабораторія методів навчання географії	У мікрогрупах випробувати проблемний метод, кейс, міні-проєкт, дослідницьке завдання, дискусію та польове завдання; оцінити їх за критеріями «мета – результат – активність учнів – ресурс – ризики – доцільність».	4
9	Цифровий практикум: карта, ГІС і цифровий ресурс	Створити/проаналізувати цифрову карту або просторову візуалізацію; підібрати онлайн-ресурс для конкретного результату навчання; перевірити цифрову безпеку, авторство та якість джерела.	4
10	Конструювання формувального оцінювання	Розробити критерії та рубрику до географічного завдання; скласти приклади формувального зворотного зв’язку; виконати самооцінювання та взаємооцінювання.	4
11	Аудит безпечного та інклюзивного уроку географії	Проаналізувати сценарій уроку/екскурсії з позицій безбар’єрності, психологічного комфорту, універсального дизайну, здоров’язбереження та безпеки; запропонувати адаптації та план дій.	4
12	Педагогічна комунікація та партнерство: кейс-майстерня	Розв’язати педагогічні ситуації щодо конфлікту, булінгу, комунікації з батьками, різноманіття думок та емоційної саморегуляції; сформулювати професійно коректні репліки вчителя.	4
13	Дослідницька грамотність та академічна доброчесність	Знайти 3 наукові/офіційні джерела за темою географічної освіти; перевірити їхню надійність; оформити цитування й бібліографічні описи; виявити типові помилки та ризики ШІ.	4
14	Експертиза освітньої інновації	Вибрати сучасну інновацію для навчання географії; оцінити її за критеріями наукової обґрунтованості, відповідності стандарту, доступності, цифрової безпеки, потенційного ефекту; розробити міні-план інтеграції.	4
15	Професійне портфоліо першокурсника	Провести самооцінювання за трудовими функціями Професійного стандарту; визначити сильні сторони й потреби; створити індивідуальний план професійного розвитку на 1–2 роки та коротку рефлексію.	4

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Індивідуальне науково-дослідне завдання
1	Порівняльний аналіз Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» 2024 року та вимог ОП «Середня освіта (Географія)».
2	Наукові методи географічного пізнання як основа дослідницького навчання географії.
3	Формування просторового мислення учнів засобами географічної освіти.
4	Державний стандарт базової середньої освіти: місце географії та очікувані результати навчання.
5	Державний стандарт профільної середньої освіти: можливості для професійно орієнтованого навчання географії.
6	Модельні навчальні програми з географії: структура, компетентнісний потенціал і вимоги до діяльності вчителя.
7	Компетентнісно-діяльнісний підхід у сучасному навчанні географії.
8	Дослідницьке та проєктне навчання географії: можливості для першого циклу базової середньої освіти.
9	ГІС та цифрова картографія як засоби навчання географії.
10	Цифрова та медіаграмотність учителя географії: перевірка достовірності географічної інформації.
11	Формувальне оцінювання в навчанні географії: інструменти та критерії ефективності.
12	Універсальний дизайн навчання та інклюзивність на уроках географії.
13	Безпечне проведення географічних екскурсій і польових досліджень в умовах воєнного стану.
14	Педагогічне партнерство вчителя географії з учнями, батьками та професійною спільнотою.
15	Професійна етика та емоційно-етична компетентність сучасного вчителя географії.
16	Проблема академічної доброчесності та етичне використання штучного інтелекту в підготовці майбутнього вчителя географії.
17	Експертиза освітніх інновацій: критерії наукової обґрунтованості та доцільності.
18	Професійне портфоліо майбутнього вчителя географії як інструмент рефлексії та розвитку.
19	Фахові спільноти та безперервний професійний розвиток учителя географії.
20	Історія та сучасний стан географічної освіти на географічному факультеті ЧНУ як ресурс професійної ідентичності майбутнього вчителя.

Завдання для самостійної роботи студентів

№ п/п	Назва тем	Завдання для самостійної роботи	Кіль кість годин
1	Становлення і розвиток географічної освіти та науки в Чернівецькому університеті.	Опрацювати літературу та скласти конспект з теми «Географія як навчальна дисципліна та наука»	3,5
2	Становлення і розвиток географічної освіти та науки в Чернівецькому університеті.	Порівняти основні етапи розвитку географії як науки в Україні та світі	3,5

3	Становлення і розвиток географічної освіти та науки в Чернівецькому університеті.	Підготувати повідомлення про внесок українських географів у розвиток географічної освіти	3,5
4	Знайомство із спеціальністю «Середня освіта (географія).	Проаналізувати освітньо-професійну програму спеціальності «Середня освіта (Географія)»	3,5
5	Знайомство із спеціальністю «Середня освіта (географія).	Скласти таблицю «Основні галузі географії та їхній об’єкт дослідження»	3,5
6	Знайомство із спеціальністю «Середня освіта (географія).	Написати есе «Чому я обрав(ла) професію вчителя географії»	3,5
7	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Опрацювати Закон України «Про освіту» та виписати ключові положення щодо підготовки вчителя	3,5
8	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Підготувати реферат «Сучасні тенденції розвитку географічної науки»	3,5
9	Особливості організація ефективного навчання у Новій українській школі	Скласти порівняльну характеристику методів географічних досліджень	3,5
10	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Вивчити та законспектувати поняття «географічна картина світу»	3,5
11	Становлення і розвиток географічної освіти та науки	Створити хронологічну таблицю основних географічних відкриттів	3,5
12	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Скласти бібліографічний список із 10 сучасних підручників і посібників з географії	3,5
13	Особливості організація ефективного навчання у Новій українській школі	Проаналізувати одну шкільну географічну карту (структура, масштаб, умовні позначення)	3,5
14	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Скласти словник основних термінів курсу «Вступ до спеціальності» (не менше 30 термінів)	3,5
15	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Створити презентацію «Географія як міждисциплінарна наука»	3,5
16	Особливості організація ефективного навчання у Новій українській школі	Провести міні-дослідження: «Географічні об’єкти рідного краю» (опис і фото)	3,5
17	Особливості організація ефективного навчання у Новій українській школі	Скласти порівняльну таблицю «Традиційні та інноваційні методи навчання географії»	3,5
18	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Підготувати інфографіку «Структура географічних наук»	3,5
19	Дотримання принципів академічної доброчесності	Виконати анотацію однієї наукової статті з географічної тематики	3,5
20	Становлення і розвиток географічної освіти та науки	Створити схему «Місце географії в системі сучасних наук»	3,5
21	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Проаналізувати вимоги до професійної компетентності вчителя географії (за стандартами МОН)	3,5
22	Становлення і розвиток географічної освіти та науки	Порівняти особливості викладання географії в Україні та за кордоном	3,5

23	Особливості організація ефективного навчання у Новій українській школі	Скласти таблицю «Сучасні цифрові ресурси та сервіси у викладанні географії»	3,5
24	Особливості організація ефективного навчання у Новій українській школі	Підготувати міні-звіт «Роль географічних знань у формуванні екологічної культури школярів»	3,5
25	Особливості організація ефективного навчання у Новій українській школі	Проаналізувати одну шкільну програму з географії (зміст, структура, компетентності)	3,5
26	Особливості організація ефективного навчання у Новій українській школі	Підготувати повідомлення «Географія та глобальні виклики людства»	3,5
27	Особливості організація ефективного навчання у Новій українській школі	Дослідити приклади використання геоінформаційних систем (ГІС) у сучасних географічних дослідженнях	35
28	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Скласти порівняльну характеристику професійних перспектив випускників спеціальності «Середня освіта (Географія)»	3,5
29	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Проаналізувати освітній стандарт базової середньої освіти з точки зору ролі географії	3,5
30	Сучасні тенденції реформування системи освіти України	Підготувати аналітичну роботу «Роль географічної науки та освіти у сталому розвитку суспільства»	3,5

Методи навчання:

- проблемно-пошукові та дослідницькі – проблемні запитання, аналіз джерел, міні-дослідження, спостереження, порівняння, моделювання;
- інтерактивні – дискусії, дебати, мозковий штурм, кейси, рольові та ділові ігри, взаємооцінювання;
- проєктні та практикоорієнтовані – індивідуальні й групові міні-проєкти, конструювання уроку, аналіз педагогічних ситуацій;
- цифрові – робота з Moodle, онлайн-картами, ГІС-платформами, цифровими освітніми ресурсами, візуалізацією просторових даних;
- рефлексивні – самооцінювання, , портфоліо, рефлексивні вправи та планування індивідуальної траєкторії розвитку;
- аналіз нормативних та наукових джерел – закони, державні стандарти, модельні програми, професійний стандарт, наукові статті; обов'язкове дотримання академічної доброчесності.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти відбувається згідно діючого в Університеті «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf

Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, воркшопи тощо), дистанційна (дистанційні курси, семінари, конференції, вебінари).
Де здобути: неурядові установи, платформи дистанційного навчання, онлайн платформи (На Урок, Prometheus, EdEra тощо).

Впродовж вивчення курсу під час проведення лекційних та практичних занять а також в позааудиторний час відбуватимуться зустрічі зі стейкхолдерами та менторами. Цінним є можливість проведення для здобувачів освіти тренінгів, воркшопів, вивчення практичного досвіду вчителів ЗЗСО.

Зустріч зі стейхолдерами та ментарами

Впрдовж вивчення курсу під час проведення лекційних занять а також в позааудиторний час вібуватимуться зустрічі зі стейкхолдерами та менторами. Цінним є можливість проведення тренінгів практикуючими вчителями, психологами тощо.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю: поточне оцінювання практичних робіт; тестування; аналіз нормативних і наукових джерел; міні-дослідження; цифрові продукти; педагогічні кейси; проєктні завдання; презентації; рефлексивні звіти; ІНДЗ.

Поточний контроль орієнтований не лише на відтворення знань, а й на демонстрацію здатності аналізувати, застосовувати, досліджувати, проєктувати та рефлексувати.

Для лекційного матеріалу: короткі тести, проблемні запитання, аналітичні завдання, модульні контрольні роботи.

Для практичних занять: виконання практичних завдань, кейсів, міні-проєктів, цифрових продуктів, аналізу документів та захист результатів.

Підсумковий контроль – іспит.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Розподіл балів, які отримують студенти

	Поточне оцінювання *(аудиторна та самостійна робота)* ***ЗМ 1.***					**Поточне оцінювання** *(аудиторна та самостійна робота)* **ЗМ 2.**						К-сть балів, екзамен	Сумарна к-сть балів
Т1-2	Т3-4	Т5-6	Т7-8	Т9-10	МКР 1 5	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	МКР 2 5		
5	5	5	5	5		5	5	5	5	5		**40**	**100**

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	пояснення з розширеною шкалою
90 – 100	**A**	Відмінно	відмінно
80-89	**B**	Добре	дуже добре
70-79	**C**		добре
60-69	**D**	Задовільно	задовільно
50-59	**E**		достатньо
35-49	**FX**	Незадовільно	(незадовільно) з можливістю повторного перескладання
1-34	**F**	Незадовільно	(незадовільно) з обов*язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень з курсу «Вступ до спеціальності»

Рейтингова оцінка з дисципліни	**Критерії оцінювання**
35-40	Ставиться у випадках, коли студент засвоїв зміст педагогічної діяльності, розуміє її суспільне значення, володіє знаннями, вміннями та навичками для успішної самореалізації у майбутній педагогічній професії; вміє застосовувати комунікативні знання, уміння та навички а також індивідуально-психологічні якості задля успішного здійснення педагогічної комунікативної діяльності; має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати завдання, передбачені програмою дисципліни; робить узагальнення і висновки; наводить практичні приклади в контексті тематичного теоретичного матеріалу.
30-35	Ставиться, якщо студент повністю засвоїв навчальний матеріал, має загальне уявлення про структуру, зміст, специфіку майбутньої педагогічної професії; викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій.

20-30	Знання перебувають в межах навчальної програми; здобувач має лише загальне уявлення про структуру, зміст, специфіку майбутньої педагогічної професії; на низькому рівні застосовує комунікативні знання, уміння та навички задля успішного здійснення педагогічної комунікативної діяльності; не вміє робити певні узагальнення і висновки, не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій тощо.
10-20	Знання предмету перебувають в межах навчальної програми, погано орієнтується в змісті навчання та основних тенденціях педагогічної діяльності на сучасному етапі; має незначне уявлення про структуру, зміст, специфіку майбутньої педагогічної професії; здобувач недостатньо орієнтується у більшості теоретичних питань; знання предмету не носять системний характер, здобувач проводить аналіз ситуацій і проблем лише за допомогою викладача.
1-10	Ставиться у випадках, коли студент не достатньо засвоїв зміст педагогічної діяльності; знання, вміння і навички для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності засвоєнні на низькому рівні; матеріал засвоєний не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлене теоретичне запитання.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Якою є суспільна місія сучасного вчителя географії в умовах трансформації української освіти?
2. Які особливості професії вчителя географії відрізняють її від інших педагогічних професій?
3. Які основні етапи становлення географічної освіти в Україні?
4. Яке значення має історія розвитку географічної науки та освіти для професійної підготовки майбутнього вчителя географії?
5. Яку роль відіграє географічний факультет Чернівецького національного університету у підготовці фахівців-географів і вчителів географії?
6. Яке місце займає спеціальність А4.07 «Середня освіта (Географія)» у системі вищої освіти України?
7. Які основні документи визначають зміст підготовки майбутнього вчителя географії?
8. Яке призначення освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)»?
9. Яка структура освітньо-професійної програми та як вона забезпечує професійну підготовку майбутнього вчителя?
10. Що таке освітній компонент і яке його місце в освітній програмі?
11. Яке призначення робочої програми навчальної дисципліни та силабуса?
12. Які права та обов'язки здобувача вищої освіти необхідно знати майбутньому вчителю?
13. Які основні права та професійні обов'язки педагогічного працівника?
14. Які нормативні документи регламентують діяльність учителя закладу загальної середньої освіти?
15. Яке значення має Закон України «Про освіту» для професійної діяльності вчителя?
16. Які основні положення Закону України «Про повну загальну середню освіту» стосуються діяльності вчителя?
17. Яке значення має Державний стандарт базової середньої освіти для вчителя географії?
18. Яке значення має Державний стандарт профільної середньої освіти для майбутнього вчителя географії?
19. Що визначає професійний стандарт учителя закладу загальної середньої освіти?
20. Які основні професійні трудові функції визначає професійний стандарт учителя?
21. Що означає професійна компетентність сучасного вчителя географії?

22. Чим відрізняються професійні компетентності вчителя від загальних компетентностей?
23. Які якості особистості необхідні сучасному вчителю географії?
24. Чому безперервний професійний розвиток є необхідною складовою професії вчителя?
25. Які можливості професійного розвитку та самоосвіти має сучасний учитель географії?
26. Яку роль відіграє професійна рефлексія у становленні майбутнього вчителя?
27. Як сучасний учитель може формувати власну професійну траєкторію розвитку?
28. Яке значення для вчителя географії має участь у професійних педагогічних спільнотах?
29. Як професійний стандарт учителя пов'язаний із формуванням компетентностей та програмних результатів навчання майбутнього педагога?
30. Які вимоги сучасної української освіти, на вашу думку, найбільше змінюють професійну діяльність учителя географії?

31. Що таке компетентнісний підхід в освіті та яке його значення для навчання географії?
32. Чим компетентнісний підхід відрізняється від традиційного знаннєвого підходу?
33. Що означає діяльнісний підхід у навчанні географії?
34. Як компетентнісний та діяльнісний підходи можуть поєднуватися на уроці географії?
35. Яке значення має формування географічного мислення в учнів?
36. Що таке просторове мислення та як його можна формувати засобами географії?
37. Яку роль відіграють географічні карти у формуванні предметних компетентностей учнів?
38. Які основні методи географічного пізнання може використовувати вчитель у навчальному процесі?
39. Чим відрізняються польові, камеральні, картографічні та геоінформаційні методи дослідження?
40. Як науковий метод пізнання може бути трансформований у метод навчання географії?
41. Яке значення має навчальне дослідження у формуванні географічної компетентності учнів?
42. Як організувати дослідницьку діяльність учнів на уроці географії?
43. Які етапи має навчальне географічне дослідження?
44. Як організувати міні-дослідження географічного об'єкта рідного краю?
45. Яке значення має проєктна діяльність у навчанні географії?
46. Які види навчальних проєктів доцільно використовувати під час вивчення географії?
47. Як географію можна інтегрувати з іншими освітніми галузями?
48. Наведіть приклади міжпредметної інтеграції географії з біологією, історією, математикою та громадянською освітою.
49. Що таке інноваційні педагогічні технології?
50. Які інноваційні форми організації навчання доцільно використовувати на уроках географії?
51. Які інтерактивні методи навчання можуть бути ефективними під час вивчення географії?
52. Як використання проблемного навчання сприяє розвитку критичного мислення учнів?
53. Як кейс-метод можна застосувати під час навчання географії?
54. Які можливості має метод проєктів для розвитку дослідницьких компетентностей учнів?
55. Що таке цифрові освітні ресурси та яке їх значення у професійній діяльності вчителя географії?
56. Які цифрові інструменти можуть використовуватися для навчання географії?
57. Яке значення мають ГІС-технології в сучасній географічній освіті?
58. Як можна використовувати інтерактивні карти та геоінформаційні сервіси на уроках географії?
59. Які переваги та ризики використання цифрових технологій у навчанні географії?
60. Як учитель може критично оцінити освітню інновацію перед її впровадженням у власну педагогічну практику?

61. Що означає партнерська взаємодія учасників освітнього процесу?
62. У чому полягає суб'єкт-суб'єктний характер сучасної педагогічної взаємодії?
63. Які принципи педагогічної етики повинен дотримуватися вчитель географії?
64. Що таке педагогічний такт і яке його значення у професійній діяльності вчителя?
65. Як учитель географії може створювати психологічно комфортне освітнє середовище?
66. Яке значення має комунікативна компетентність учителя?
67. Як учитель має взаємодіяти з батьками учнів на засадах педагогічного партнерства?
68. Які особливості командної взаємодії вчителя з іншими учасниками освітнього процесу?
69. Що означає інклюзивне освітнє середовище?
70. Які принципи рівності, недискримінації та поваги до різноманіття повинен реалізовувати вчитель?
71. Як адаптувати навчання географії до різних освітніх потреб учнів?
72. Що таке універсальний дизайн у навчанні та як його можна реалізувати на уроках географії?
73. Які вимоги до створення безпечного освітнього середовища повинен враховувати вчитель географії?
74. Які здоров'язбережувальні технології доцільно використовувати під час навчання географії?
75. Які особливості організації освітнього процесу в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану?
76. Які правила безпеки необхідно враховувати під час проведення географічних екскурсій і польових досліджень?
77. Що таке оцінювання результатів навчання та яке його значення в освітньому процесі?
78. Які види та форми оцінювання можуть використовуватися під час навчання географії?
79. У чому полягає сутність формувального оцінювання?
80. Як результати оцінювання можуть використовуватися для коригування освітнього процесу?
81. Що таке академічна доброчесність?
82. Які основні порушення академічної доброчесності можуть виникати в освітньому процесі?
83. Як дотримуватися академічної доброчесності під час виконання навчального та наукового дослідження?
84. Як правильно використовувати інформацію з наукових, освітніх та цифрових джерел?
85. Чому критичне оцінювання інформації є професійно важливою компетентністю вчителя географії?
86. Як перевірити достовірність географічної інформації, знайденої в мережі Інтернет?
87. Які можливості та ризики використання штучного інтелекту в навчанні та професійній діяльності вчителя?
88. Як учитель може аналізувати та оцінювати ефективність освітньої інновації?
89. Як здійснюється професійна рефлексія майбутнього вчителя географії та які інструменти для неї можна використовувати?
90. Сформулюйте власну модель сучасного вчителя географії: які професійні компетентності, цінності, методи, цифрові інструменти та форми професійного розвитку є необхідними для ефективної роботи в сучасній школі?

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти відбувається згідно діючого в Університеті «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf

Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, воркшопи тощо), дистанційна (дистанційні курси, семінари, конференції, вебінари).
Де здобути: неурядові установи, платформи дистанційного навчання, онлайн платформи (На Урок, Prometheus, EdEra тощо).

Впродовж вивчення курсу під час проведення лекційних та практичних занять а також в позааудиторний час відбуватимуться зустрічі зі стейкхолдерами та менторами. Цінним є можливість проведення тренінгів, воркшопів, вивчення практичного досвіду вчителів ЗЗСО.

Рекомендована література:

Основна

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021. 350 с.
2. Басюк Н.А. Вступ до спеціальності: методичні рекомендації до практичних занять. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 56 с.
3. Добенько О.В., Бондаренко Є.А. Педагогічна техніка: Навч. посібник / За заг. ред. Л.М.Романишиної. Тернопіль, 2000. 132 с.
4. Ілащук О. В., Шурубура С. Т. Формування позитивного психологічного мікроклімату педагогічного колективу. Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області. 2021. 201 с.
5. Маляр Л.В., Ваколя З.М. Особливості мотивації учнів до навчальної діяльності. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 82. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2021. С.102-107.
6. Нова українська школа: порадник для вчителя. За заг.ред. Н.М.Бибик. Київ: Літера, ЛТД, 2019. 208 с.
7. Педагогічна освіта і професійна підготовка в сучасному соціокультурному середовищі: монографія / Товканець Г.В. та колектив авторів / За заг.ред. Товканець Г.В. Мукачево: Редакційно-видавничий центр. 2018. 302 с.
8. **Чубрей О. С.** Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу: [моногр.]. Чернівці: Технодрук, 2020. 376 с.

Додаткова

1. Лавринченко Н. М. Проблеми і перспективи реформування освіти України на компетентнісних засадах. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2017. Вип. 1 (33). С. 10–17.
2. **Чубрей О. С.** Сучасний стан та перспективи професійної підготовки майбутніх вчителів географії. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді:* зб. наук. праць. Київ, 2017. Вип. 21, кн. 3, т. 4. Темат. вип. «Вища освіта України у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». С. 550–558.
3. **Chubrei O.** Concepts and Requirements for the Structural-Functional Model of the Professional Trainings System of Future Geography Teachers. *Journal of Education, Health and Sport.* 2019. № 9 (10). P. 166–171. URL: http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/7596.
4. **Chubrei O.** Relationship of Compositions, Criteria and Indicators of Preparation of a Future Geography Teacher to Professional Activities on the Basis of a Competence Approach. *Journal of Education, Health and Sport.* 2019. № 9 (8). P. 1007–1013. URL: http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/747.
5. **Чубрей О.** Професійна підготовка майбутніх вчителів географії в історичній ретроспективі. *Педагогічний дискурс:* зб. наук. праць. Хмельницький, 2019. Вип. 27. С. 72–76.

6. **Чубрей О.** Рівні підготовленості майбутніх вчителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу. *Молодь і ринок:* щомісячн. наук.-пед. журн. Дрогобич, 2019. № 11 (178). С. 120–124.
7. **Чубрей О. С.** Авторська структурно-функціональна модель професійної підготовки майбутніх вчителів географії до професійної діяльності. *Інноваційна педагогіка:* наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 16, т. 1. С. 161–165.
8. **Чубрей О. С.** Авторська технологія підготовки майбутніх вчителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу. *Інноваційна педагогіка:* наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 18, т. 2. С. 129–132.
9. **Чубрей О. С.** Генезис професійної підготовки майбутніх вчителів географії. *Інноваційна педагогіка:* наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 17, т. 1. С. 176–180.
10. **Чубрей О. С.** Особистісно-розвивальні структурні складники підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності в умовах трансформації освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах:* зб. наук. праць. Запоріжжя, 2019. № 65, т. 2. С. 155–159.
11. **Чубрей О. С.** Особливості професійної підготовки майбутніх учителів географії в країнах дальнього зарубіжжя. *Молодий вчений:* наук. журн. 2019. № 4 (68). С. 82–85
12. Yavorska V., Kolomiyets K., Trigub V., Hevko I., **Chubrei O.** Problems of formation of ecological networks for environmental safety of Odesa region. Проблеми формування екологічних мереж екологічної безпеки Одеської області. *IV International Scientific Congress Society of Ambien tIntelligence.* 2021.P. 1-7.
13. Яворська В.В., **Чубрей О.С.,** Підгірна В.Н., Ємчук Т.В., Ячнюк М.О. Професійна підготовка майбутніх учителів географії в педагогічній теорії і практиці. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2021. Вип. 75. Т. 3. С. 160-164.
14. **Чубрей О.С.,** Данілова О.М., Ємчук Т.В., Ячнюк М.О. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх учителів географі. *Інноваційна педагогіка*. 2021. № 34, т. 2. С. 136–140.
15. Заячук М.Д., **Чубрей О.С.,** Яворська В.В. Сучасні тенденції реформування підготовки майбутніх учителів географії в закладах вищої освіти України. *Інноваційна педагогіка*. 2021. № 39. С. 147–151.
16. **Чубрей О.,** Мудренко А., Шепель О. Формування професійної компетентності студентів в умовах адаптивно-цифрового середовища закладу вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук:* міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: 2021. Вип. 46. Том 2. С. 185-193.
17. **Чубрей О.С.,** Данілова О.М., Підгірна В.Н. Науковий доробок економіко-географічної школи Чернівецького університету *Інноваційна педагогіка.* Київ, 2022.Вип. 4. Т.1 С. 37-40.
18. **Чубрей О.С.**, Підгірна В.Н., Ємчук Т.В, Ілку В.В. Сучасні аспекти викладання географії (на прикладі науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»). *Наукові записки [Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка]*. Сер.: Педагогічні науки. Кропивницький, 2022. № 205. С. 73-78.
19. Ємчук Т.В., **Чубрей О.С.,** Ячнюк М.О. Діагностика здатності майбутніх вчителів географії до професійного самовдосконалення. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.* Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 86. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С 77-84.
20. Ємчук Т.В., **Чубрей О.С.** Методичні рекомендації до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи (зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)): метод. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 86 с.
21. **Чубрей О.С.,** Ємчук Т.В. Навчальні програми спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)» та 106 «Географія» кафедри економічної географії та екологічного менеджменту / за ред.: О.С. Чубрей, Т.В. Ємчук. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 188 с.

22. **Чубрей О.С.,** Кушнір Ж.Д. Використання інноваційних інструментів на основі штучного інтелекту як одного з елементів інтерактивних технологій на уроках географії**.** Інноваційна педагогіка. № 69, Т. 2. 2024. С 27-31.
23. Кібенко Л.М., Чередник Л.М., **Чубрей О.С.,** Інноваційні практики у неформальній та інформальній освіті: зарубіжний досвід. Вісник науки та освіти. № 1(31). 2025. С 1272-1282.
24. **Чубрей О.С.,** Брюховецька І.В., ПлетеницькаЛ.С. Сталий розвиток 2030: Трансформація освітньої системи і нова педагогічна парадигма. Вісник науки та освіти. № 3(33). 2025. С 1592-1601.
25. **Чубрей О.С.,** Єремія Г.І., Підгірна В.Н. Розвиток рефлексивно-прогностичної компетентності майбутніх географів засобами змішаного навчання. Наукові інновації та передові технології. Випуск №6 (46). 2025. С. 1354-1362.
26. **Чубрей О.С.** Прогностична компетентність майбутніх бакалаврів з географії: підходи до формування. Актуальні питання у сучасній науці. №6 (36). 2025. С. 1297-1310.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту» : Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» : Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text
3. Закон України «Про вищу освіту» : станом на 1 лип. 2014 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу:
4. Зрозуміло про академічну доброчесність. Інфографіка для школярів. [Електронний ресурс] / Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project — SAIUP). — Режим доступу: https://saiup.org.ua/resursy/ zrozumilo-pro-akademichnu-dobrochesnist-infografika-dlya-shkolyariv/
5. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]- Режим доступу:https:// www.kmu.gov.ua /.../ukrainska- shkola-compressed.pd...
6.Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0075-04.
7. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері загальної середньої освіти. http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0072-04.
8. Професійний стандарт за професіями. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text
9. Реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів в освітньому середовищі багатопрофільної школи [Електронний ресурс] / Science and Education a New Dimension.
10. Школа — територія прав людини [Електронний ресурс] / Навчально-методичні матеріали з освіти у сфері прав людини для загальноосвітніх навчальних закладів — учасників проєкту «Школа — територія прав людини». Українська Гельсінська спілка. Режим доступу: https://helsinki.org.ua/publications/materialy-navchalno-praktychnoho-kursu-shkola-terytoriya-prav-lyudyny/
11. Як побудувати індивідуальний план розвитку дитини [Електронний ресурс] / Портал «Освіторія». — Режим доступу: https://osvitanova.com.ua/posts/1619-yak-pobuduvaty-indyvidualnyi-plan-rozvytku-dytyny
pupils__in_educational_environment_of_multiprofile_school.pdf

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

ВИКОРИСТАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ШІ)

під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.